

Τίποτε δεν πρέπει να κάνουμε για επίδειξη

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

7. Είπε ὁ ἀββᾶς Ἡσαΐας:

«Νομίζω πὼς εἶναι πολὺ σπουδαῖο καὶ πολύτιμο ἀγαθὸ νὰ νικήσει κανεὶς τὴν κενοδοξία καὶ νὰ προκόψει στὴ γνώση τοῦ Θεοῦ. Γιατὶ αὐτὸς ποὺ πέφτει στὴν ἐξουσία αὐτοῦ τοῦ πονηροῦ πάθους τῆς κενοδοξίας, γίνεται ξένος πρὸς τὴν εἰρήνη, σκληραίνει ἡ καρδιά του πρὸς τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς καὶ τελικὴ συμφορὰ του εἶναι ὅτι πέφτει στὴν ὑψηλοφροσύνη, δηλαδή στὴν ὑπερηφάνεια, ποὺ εἶναι ἡ μάνα ὅλων τῶν κακῶν.

Ἐσὺ ὅμως, πιστὲ δοῦλε τοῦ Χριστοῦ, κράτα κρυφὴ τὴν ἐργασία σου, καὶ μὲ πόνο καρδιάς φρόντισε νὰ μὴ χάσεις τὸν μισθὸ τῆς ἐργασίας σου ἐξαιτίας τῆς ἀνθρωπαρέσκειας. Γιατὶ αὐτὸς ποὺ κάνει κάτι γιὰ νὰ ἐπιδειχθεῖ στοὺς ἀνθρώπους ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν μισθὸ του, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος».

12. Πῆγε ἄλλος ἀδελφὸς σ' αὐτὸν (στὸν ἀββᾶ Θεόδωρο τῆς Φέρμης) καὶ ἄρχισε νὰ μιλάει καὶ νὰ ἐρευνᾷ γιὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀκόμη δὲν εἶχε ἀρχίσει νὰ τὰ ἐφαρμόζει. Καὶ τοῦ λέει ὁ Γέροντας:

«Ἀκόμη δὲν βρῆκες πλοῖο, οὔτε τὶς ἀποσκευές σου φόρτωσες, καὶ πρὶν ταξιδέψεις,

ἔφτασες κιόλας σ' ἐκείνη τὴν πόλιν; Πρῶτα ἄρχισε τὴν ἐργασία καὶ καθὼς τὴν κάνεις, θὰ φθάσεις σ' αὐτὰ ποὺ τώρα λές».

16. Εἶπε ὁ ἀββᾶς Ποιμὴν:

«Μάθε στὴν καρδιά σου νὰ ἐφαρμόζει αὐτὰ ποὺ διδάσκει ἡ γλῶσσα σου».

17. Εἶπε ἐπίσης:

«Οἱ ἄνθρωποι παρουσιάζουν μὲ πληρότητα τὴ διδασκαλία, ἀλλὰ ἐλάχιστα ἀπ' αὐτὰ ἐφαρμόζουν».

20. Εἶπε ὁ ἀββᾶς Ποιμὴν:

«Ἐκεῖνος ποὺ μὲ κάθε τρόπο ἐπιδιώκει τὴ φιλία τῶν ἀνθρώπων, ἀπομακρύνεται ἐντελῶς ἀπὸ τὴ φιλία τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶναι καλὸ νὰ θέλει κανεὶς νὰ ἀρέσει σὲ ὅλους. Γιατὶ ἡ Γραφὴ λέει: Ἀλίμονό σας ὅταν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σᾶς ἐπαινοῦν».

22. Ὁ ἀββᾶς Ἀμμοῦν τῆς Ραϊθοῦς ρώτησε τὸν ἀββᾶ Σισόη:

«Ὅταν διαβάζω τὴν Ἀγία Γραφὴ γυρεύει ὁ λογισμὸς μου νὰ φτιάξει κάποιες ὠραῖες φράσεις, γιὰ νὰ ἔχω ν' ἀπαντῶ, ὅταν μὲ ρωτοῦν».

Κι ὁ Γέροντας τοῦ λέει:

«Δὲν χρειάζεται. Καλύτερα εἶναι ἀπὸ τὴν καθαρότητα τοῦ νοῦ (τῆς καρδιᾶς) νὰ ἀποκτήσεις καὶ τὸ νὰ μὴ μεριμνᾷς τί θὰ πεῖς, καὶ σωστὰ νὰ μιλᾷς».

26. Εἶπε ἡ ἁγία Συγκλητική:

«Ὅπως ἀκριβῶς ὁ θησαυρὸς ὅταν βγεῖ στὸ φανερό, μὲ τὸν καιρὸ λιγοστεύει καὶ τελικὰ ἐξαφανίζεται, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ ἡ ἀρετὴ, ὅταν γίνεται γνωστὴ καὶ κοινοποιεῖται, χάνεται. Καὶ ὅπως τὸ κερί λιώνει, ὅταν πλησιάσει τὴ φωτιά, τὸ ἴδιο καὶ ἡ ψυχὴ διασκορπίζεται ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους καὶ χαλαρώνει».

28. Κάποια φορὰ ποὺ καθόταν ὁ ἀββᾶς Τιθόης, κοντὰ ἐκεῖ ἦταν ἓνας ἀδελφὸς ἀλλὰ δὲν τὸ ἤξερε αὐτὸ καὶ στέναξε, καὶ δὲν κατάλαβε ὅτι ἦταν ὁ ἀδελφὸς δίπλα, γιατί βρισκόταν σὲ ἔκσταση. Κατόπιν ὅμως τοῦ ἔβαλε μετάνοια καὶ εἶπε: «Συγχώρεσέ με, ἀδελφέ, δὲν ἔγινα ἀκόμα μοναχός, ἀφοῦ στέναξα μπροστά σου».

31. Ἕνας ἀδελφός, ἀσκητὴς ποὺ δὲν ἔτρωγε ψωμί, ἐπισκέφθηκε κάποιον ὀνομαστὸ Γέροντα. Βρέθηκαν ἐκεῖ τὴ μέρα ἐκείνη κι ἄλλοι ξένοι καὶ μαγείρεψε ὁ Γέροντας γιὰ χάρη τους λίγο φαγητό. Ὅταν κάθισαν νὰ φᾶνε, ὁ ἀσκητὴς ἔβαλε γιὰ τὸν ἑαυτό του μόνο ρεβίθια μουσκεμένα καὶ ἔτρωγε. Ὅταν σηκώθηκαν ἀπ' τὸ τραπέζι,

τὸν πῆρε ἰδιαίτερα ὁ Γέροντας καὶ τοῦ 'πε:

«Ἀδελφέ, ὅταν ἐπισκέπτεσαι κάποιον, μὴ δείχνεις τὴ μοναχικὴ σου ἄσκηση. Ἄν, πάλι, θέλεις νὰ κρατᾷς ὅπωςδήποτε τὴν ἄσκησή σου, νὰ κάθῃς στὸ κελὶ σου καὶ νὰ μὴν πηγαίνεις πουθενά».

Ὁ ἀσκητὴς πῆρε ἓνα καλὸ μάθημα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Γέροντα καὶ στὸ ἐξῆς στὶς συναντήσεις μὲ τοὺς ἀδελφοὺς δὲν ξεχώριζε.

32. Εἶπε κάποιος ἀπὸ τοὺς Πατέρες ὅτι στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ, κοντὰ στὸ χωριὸ ὅπου ὁ μακάριος Σιλουανὸς ζοῦσε στὴν Παλαιστίνη, κατοικοῦσε ἓνας ἀδελφὸς ποὺ προσποιοῦνταν τὸν σαλό. Ἔτσι, κάθε φορὰ ποὺ τὸν συναντοῦσε κάποιος ἀδελφός, ἄρχιζε καὶ γελοῦσε. Γι' αὐτὸ λοιπὸν κι ἐκεῖνος τὸν ἄφηνε κι ἔφευγε.

Συνέβη κάποια φορὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν ἀββᾶ Σιλουανὸ τρεῖς Πατέρες. Καὶ ἀφοῦ ἔκαναν προσευχή, τὸν παρακάλεσαν νὰ στείλει κάποιον μαζί τους γιὰ νὰ δοῦν τοὺς ἀδελφοὺς μέσα στὰ κελιά τους. Εἶπαν ἐπίσης στὸν Γέροντα:

«Κάνε ἀγάπη καὶ δώσε ἐντολὴ στὸν ἀδελφὸ νὰ μᾶς πάει σ' ὅλους».

Καὶ ὁ Γέροντας ἐνώπιόν τους εἶπε στὸν ἀδελφό:

«Να πᾶς τοὺς Πατέρες σὲ ὅλους».

Ἰδιαίτερα ὅμως τοῦ παρήγγειλε:

«Πρόσεξε, νὰ μὴν τοὺς πᾶς σ' ἐκεῖνον τὸν σαλό, γιὰ νὰ μὴν σκανδαλισθοῦν».

Καθὼς περνοῦσαν ἀπ' τὰ κελιά τῶν ἀδελφῶν οἱ Πατέρες, ἔλεγαν στὸν ὁδηγό τους: «Δεῖξε ἀγάπη νὰ μᾶς πᾶς σὲ ὅλους». Καὶ ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος: «Βεβαίως». Ὅμως δὲν τοὺς πῆγε στὸ κελὶ τοῦ σαλοῦ σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Γέροντα.

Ὅταν ἐπέστρεψαν στὸν Γέροντα τοὺς εἶπε:

«Εἶδατε τοὺς ἀδελφούς;»

«Ναὶ -τοῦ εἶπαν- καὶ εὐχαριστοῦμε. Ἀλλὰ λυπούμαστε ποὺ δὲν πήγαμε σ' ὅλους».

Ρωτᾷ τότε ὁ Γέροντας τὸν ὁδηγό τους:

«Δὲν σοῦ εἶπα νὰ τοὺς πᾶς σὲ ὅλους;»

«Ἔτσι ἔκανα, πάτερ» ἀπάντησε ὁ ἀδελφός.

Ἀλλὰ καὶ τὴν ὥρα ποὺ ἔφευγαν οἱ Πατέρες εἶπαν πάλι στὸν Γέροντα:

«Ἀληθινὰ σᾶς εἴμαστε εὐγνώμονες, ποὺ εἶδαμε τοὺς ἀδελφούς, γιὰ ἓνα μόνο λυπούμαστε ποὺ δὲν τοὺς εἶδαμε ὅλους».

Παίρνει τότε ὁ ἀδελφὸς τὸν Γέροντα ἰδιαίτερα καὶ τοῦ λέει:

«Στὸν σαλὸ ἀδελφὸ δὲν τοὺς πῆγα».

Ἀφοῦ ἔφυγαν οἱ Πατέρες, ὁ Γέροντας καλοσκέφτηκε αὐτὸ ποὺ ἔγινε, σηκώνεται λοιπὸν καὶ πάει στὸν ἀδελφὸ ποὺ προσποιοῦνταν τὸν σαλό.

Χωρὶς νὰ χτυπήσει, ἀνοίγει σιγὰ-σιγὰ τὸ μάνδαλο καὶ αἰφνιδιάζει τὸν ἀδελφό.

Ἐκεῖνος καθισμένος ἔκανε τὴν πνευματικὴ του ἐργασία καὶ εἶχε δυὸ καλαθάκια, τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὰ ἀριστερά.

Σὰν εἶδε τὸν Γέροντα, ἄρχισε -ὅπως συνήθιζε- νὰ γελάει. Κι ὁ Γέροντας τοῦ λέει:

«Ἄσ' τα τώρα αὐτὰ καὶ πές μου ποῖα εἶναι ἡ ἄσκησή σου».

Ἐκεῖνος πάλι γελοῦσε. Συνέχισε ὁ ἀββᾶς Σιλουανός:

«Τὸ ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς δὲν βγαίνω ἀπὸ τὸ κελί, ἀλλὰ τώρα ἦρθα μεσοβδόμαδα, γιατί ὁ Θεὸς μ' ἔστειλε ἐδῶ».

Φοβήθηκε ὁ ἀδελφὸς καὶ βάζοντας μετάνοια στὸν Γέροντα, τοῦ λέει:

«Συγχώρεσέ με, πάτερ. Κάθε πρωὶ ἀρχίζω τὴν πνευματικὴ μου ἐργασία ἔχοντας τὰ χαλίκια αὐτὰ μπροστά μου. Ἐὰν μοῦ ἔρθῃ καλὸς λογισμὸς, ρίχνω ἓνα χαλίκι στὸ δεξιὸ ζεμπίλι, ἂν ἔρθῃ πονηρὸς λογισμὸς, ρίχνω στὸ ἀριστερό. Τὸ ἀπόγευμα μετρῶ τὰ χαλίκια καὶ ἂν τοῦ δεξιοῦ εἶναι περισσότερα, τρώγω, ἂν ὅμως τοῦ ἀριστεροῦ εἶναι περισσότερα, δὲν τρώγω. Τὴν ἐπόμενη μέρα πάλι ἔὰν μοῦ ἔρθῃ πονηρὸς λογισμὸς, λέγω στὸν ἐαυτό μου: Πρόσεξε τί κάνεις, γιατί πάλι δὲν θὰ φᾶς».

Θάύμασε σὰν τ' ἄκουσε ὁ ἀββᾶς Σιλουανός, καὶ εἶπε:

«Πράγματι οἱ Πατέρες ποὺ ἦρθαν σήμερα ἅγιοι ἄγγελοι ἦταν, ποὺ ἤθελαν νὰ κάνουν γνωστὴ τὴν ἀρετὴ τοῦ ἀδελφοῦ. Γιατὶ καὶ μὲ τὴν παρουσία τους ἔνιωσα μεγάλη χαρὰ καὶ εὐφροσύνη πνευματικὴ».

37. Εἶπε ἓνας Γέροντας:

«Ἐκεῖνος ποὺ φανερῶνει τὰ καλὰ τοῦ ἔργα καὶ τὰ κάνει γνωστὰ στὸν κόσμον, μοιάζει μὲ τὸν σποριὰ ποὺ ρίχνει τὸν σπόρον στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς καὶ ἔρχονται τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν τρῶνε. Ἐνῶ ἐκεῖνος ποὺ κρύβει τὴν ἄσκησή του, ὅπως βάζει ὁ σποριὰς τὸν σπόρον μέσα στῆς γῆς τὰ αὐλάκια, αὐτὸς ἀκριβῶς θὰ ἔχει ἄφθονη συγκομιδὴ».

Απόσπασμα ἀπὸ τὸ Μέγα Γεροντικό, Κεφάλαιο Η΄